

JAVNA **tribuna**

GLASILO SZDL OBČINE LJUBLJANA ŠIŠKA

Leta 1975 je glasilo prejelo srebrno priznanje Osvobodilne fronte, leta 1985 pa bronasto plaketo občine Ljubljana-Šiška • Izhaja mesečno v nakladi 33.000 izvodov • brezplačno.

IZ VSEBINE

	str.
Stanovanje — igra na srečo	2
RK — pomaga drugim, sebi pa ne more več	3
Program šišenskih komunistov za boljše in kvalitetnejše življenje človeka	4

Na 10. zletu Zveze tabornikov Slovenije v Medvodah

KAM NA POLETNI ODDIH?

Bivanje na morju vse krajše

Po dolgotrajni muhasti pomladi za katero ni bilo značilno le oblačno in deževno vreme, ampak visoka inflacija, podražitve, politični izgredi, si zdaj vsi želimo vsaj malo dopustniškega razpoloženja. V teh časih, ko si belimo glavo kako s svojimi dohodki preživeti mesec, se nas je večina že odpovedala sanjam o takšnih dopustih na morju, kakršnih smo bili vajeni. Odločamo se za krajše bivanje na morju, a zato si vse bolj želimo aktivnega oddiha doma. In kaj jim denimo lahko nudimo v Šiški, ki ima najidealnejše pogoje za razvoj turizma?

Brez zadržkov lahko rečemo, da bolj malo, ker ponudbe turizma v naši občini nismo prilagodili novim oblikam povpraševanja in različnim kategorijam gostov. Ljudje so že na takšni kulturni ravni, da niso dovolj le naravne danosti, ampak si želijo ogledati znamenitosti določenega kraja, ga spoznati. Te znamenitosti jim je treba z ustreznimi akcijami prikazati in jih z njimi seznaniti — zasuti jih z informacijami in propagandnimi akcijami, denimo s prospektem, ki ga v naši občini snujemo že leta. Povečuje se tudi potreba po rekreaciji. V razmahu je zlasti tek v naravi, kolesarjenje, trim, jahanje in go-barjenje. Vse te oblike pa se razvijajo stihijsko, ponudba na tem področju je neorganizirana in pomanjkljiva.

Tudi obstoječe turistične, gostinske in športno rekreativne zmogljivosti nismo izkoristili, prav nasprotno, prepustili smo jih zobe časa. Res je, da smo jih zapisali v naš srednjeročni in dolgoročni plan mesta in občine Ljubljana-Šiška, a kaj vse smo že zapisali in spravili v predal. Tako Koseški bajer — to privlačno rekreacijsko središče z množnostjo izrabe jezera in zelenih površin, še vedno sameva.

Znamenito je Zbiljsko jezero, ki je v zadnjih letih postalo bolj znamenito zaradi ekološke onesnaženosti. Razgovori, kljub zavezujočim sklepom, še vedno potekajo. Turistično društvo si sicer prizadeva, da bi z gostinsko dejavnostjo in kulturnim programom privabilo čim več gostov, vendar ob zaprodanem jeze-

ru, prepolnem mulja in smrdljivih odpadkih, ni nič kaj prijetno sedeti.

Tudi Mostec — ta zelena oaza sredi Ljubljane, kljub prizadevanjem šišenske mladine in OK SZDL, še nima izdelanega športno-rekreativnega programa.

Takšnih prikupnih in neurejenih izletniških točk je v naši občini še veliko od Šmarne gore, Katarine, Rašice, Toškega čela, Medvod, Tacna, Broda in še bi lahko naštevali.

Ena zelo primernih oblik turistične ponudbe pri nas je izletniški turizem na kmetih „kmetije odprtih vrat“, a kaj ko kmetije kot potencialni nosilci turizma niso seznanjeni z možnostmi tovrstnega razvoja. Iskati vse krivice za začetane, a neuresničene programe, je izguba časa. Programe je treba nujno prednostno opredeliti in zanje določiti nosilce in roke. Le tako se bomo izognili že ustaljeni praksi ko ostajajo vsi ti programi le spisek želja.

V. Vogrinčič

TEMELJNA LISTINA SLOVENIJE 1989 v podpisovanju

POZIVAMO VSE OBČANE, DA JO S SVOJIM PODPISOM PODPREJO

Vsebina:

Sloenci, Italijani, Madžari in drugi državljani Socialistične republike Slovenije, podpisniki te listine, izjavljamo in sporočamo, da:

- Hočemo živeti v demokratični državi suverena slovenskega naroda in vseh državljanov Slovenije, utemeljeni na človekovih pravicah in državljanskih svoboščinah. V njej si zagotovimo: vladavino dela, prava in samostojnost civilne družbe; svobodno združevanje in politični pluralizem; demokratične volitve; enakopravnost vseh manjšin; svobodo vseh oblik na ravnih omejitvah uravnovešene gospodarstva razvoja; povezanost z Evropo in s svetom.
- Živeli bomo samo v taki Jugoslaviji, v kateri bo zagotovljena suverenost ter trajna in neodtujljiva pravica do samoodločbe narodov, enakopravnost vseh narodnosti in manjšin, ki bo spoštovala in varovala različnost vseh, kjer bomo življenjsko pomembne skupne zadeve urejali po načelu soglasja, in samo v takem samoupravnem socializmu, kjer bodo zahteve te listine v celoti upoštewane.
- Nočemo živeti v takšni državni skupnosti, kjer ni zagotovljeno spoštovanje ustave in zakonov in s tem človekovih in narodnostnih pravic, kjer bi bili podvrženi političnemu monopolu ali nacionalni nadvladi, gospodarskemu izkoriščanju ali drugim vsiljenim oblikam političnega, gospodarskega in kulturnega življenja.

S svojimi podpisi se predlagatelji in podpisniki te listine zavezujemo, da bomo vztrajali pri njenih načelih. Obvezujemo vse v Socialistični republiki Sloveniji, ki jim je podeljena legalna moč, da pri ustavnih reformah ter pri vsem političnem delovanju v Sloveniji in v SFR Jugoslaviji uveljavijo to skupno ljudsko voljo.

Podpisovanje je organizirano na sedežih krajevnih skupnosti (vsak podpisnik mora prinesiti osebno izkaznico).

EKOLOŠKA STRAŽA

Za zdravo in čisto okolje

V Evropi in drugod v razvitem svetu, kamor realističnih dežel pač ni mogoče prištevati, se je človeška zavest o potrebi varovanja naravnega okolja pred onesnaževanjem za človekovo bivanje, prebudila že kmalu v začetku druge polovice našega stoletja. Pri nas se je oglasila dokaj pozno in še zato se imamo zahvaliti predvsem mladim, ki so se pogumno organizirali v eno med prvimi tovrstnih gibanj pri nas. Najbrž se še marsikdo spominja tudi njihovih mirnih demonstracij po ljubljanskih ulicah pred štirimi ali petimi leti in tudi tega s kakšnim omalovaževanjem, nenaklonjenostjo pri opazovalcih na pločnikih, češ, kaj se gredo in sumili da je naperjena proti družbenemu sistemu in v rušenje državne ureditve. Toda njihovo opozorilo ni nalleto na neplodna tla. Kmalu smo se vsi začeli zavedati, kako grozeče nam visi Damoklejev meč za vratom. Černobilska katastrofa je dokončno razblinila zadnje dvome neverni Tomažev. Vsi smo pričeli drugače razpoznavati vsakdanje vesti o nesrečah z izlitji strupenih tekočin in škodljivih snovi v reke, zemljišča s podtalnicami pitne vode, emisij in uhajanj plinov v ozračje. Postali smo pozorni na stalne onesnaževalce tudi v lastnem okolju. A kot kaže še vedno pre malo, saj se je nabralo veliko črnih točk, katere bi radi objavljali tudi v naši, odslej stalni rubriki EKOLOŠKA STRAŽA. Zato prosimo, vse bralce, da se nam pridružijo. V pisni obliki ali po telefonu nas obveščajte o vseh onesnaževalcih, ki jih zaznavate v svojem okolju.

V razmislek

Kakorkoli že imenujemo novo stanje akcije Javne TRIBUNE, moramo reči, da je dobronamerna in nadvse potrebna. Naj to pojasnim z neko izkušnjo.

V Sloveniji smo se dolgo bojevali z velikim onesnaževalcem okolja. Z nosovi in glavoboli so ljudje zaznavali, da je njegova proizvodnja strupena za ljudi. Toda predstavniki tovarne so zatrjevali, da niso škodljivci v okolju. Nešte-to pogovorov je pripeljalo celo do zamenjave vodstva, pa nič. Leta so tekla, vedno je bilo celo huje. Potem je prišla v podjetje strokovno usposobljena inšpekcijska komisija. Dvema sodelavcema je postalo slabo, ko so se preveč približali virom onesnaževanja. Ko so bile meritve končane (v enem dnevu), so porisani dokumentni papir pokazali predstavnikom podjetja kot dokaz, kaj se dogaja. Povedali so, da pridejo v dveh tednih ponovno in potem bodo

gradivo predali javnemu tožilstvu. Prišli so res, toda meritve so pokazale, da je vse 'v mejah dopustnega'. Dogodil se je 'čudež': v podjetju so v enem tednu ugotovili kdo je za kaj odgovoren in s posebnim pregledali in popravili so vse ventile in drugo — brez kakšnih dodatnih naložb. Samo pošteno so se morali zresniti nad svojim delom, pogledati kaj jim je dolžnost in prepričali so se tudi, da bi javni tožilec imel podlago za postopek.

Moral bi povedati še tudi katero drugo zgodbo, saj jih v naših soseskah ne manjka. Pa bom raje ameriško. Povabljen sem bil na obisk k neki družini v Washingtonu. Pripeljali smo se v stanovanjski blok v podzemsko garažo, čisto in brez drugega, potem pa z dvigalom povzpeli v stanovanje. Hodnik je bil kot v hotelu, s preprogo in vrati levo in desno. Ob ogledu stanovanja nisem videl pralnega stroja, na balkonu se ni

sušilo perilo. Ko sem pobral kako je s tem, so mi pokazali na hodniku dvojne vrat in prostorov. V enem je skupna pralnica, sušilnica in likalnica s stroji, v drugem pa — čistim kot v lekarni, več jaškov: za gospodinjske odpadke, papirno, kovinsko in stekleno embalažo. Iz vsega tega veje določena kultura, smisel za red in higieno — in določen odnos.

Navadili smo se, da tudi v naši ulici in domovih skrbimo za to. Vidite lahko tudi ugledne strokovnjake z metlo v roki! Izbral sem si stalno trgovino, ki ni najbližja, ker mi v njej narežejo mesnine in se pri tem rezin ne dotikajo z roko, ker nudijo kruh v papirnatih vrečkah. Kjer prodajalka ne čisti tal in ne nastavlja novih dobrin na police medtem ko strže strankam in poslovalki nja zelo pazi na snago, pred trgovino je čisto itd. Veste, nesnaga in strupi so nereditko nevidni. Prav tako sramota pa so divja odlagalnišča odpadkov in hinavščina, če delavci dopoldne dopuščajo, da podjetje onesnažuje okolje, da dobivamo nove in nove invalide, četudi le naglušne in slabovidne ljudi, da se dela veliko škarta, da se nevarne odpadke meša s komunalnimi in so vnetljive snovi nemarno hranjene, da njihovi otroci na mopedih divjajo po cestah, doma pa hočejo imeti red, prijazno okolje in zdrave pogoje. To je isto kakor dopoldne soglašati s povišanjem cen, potem pa se jeziti na inflacijo in druge.

Občini in upravnim organom (ne samo za varstvo okolja, pač pa vsem brez izjeme) želimo, da bi se s svojim prizadevanjem izognili kakšni 'bodeči neži'. Podjetjem pa spoznanje, da hodita neustrezna (zastarela, grda) tehnologija in izgubaštvo z roko v roki proti prepadu in pot ne pelje naprej od leta 1992. Tudi slabo poklicno usposabljanje in delo, slaba organizacija dela, nizki dohodki in brezperspektivnost z inflacijo, so elementi iz istega paketa.

Patrola, spodbuda ali opomin, vseeno je: naj le povedo in pokažejo kaj je narobe! Analize namreč ugotavljajo, da je tri četrtine vseh nezdov in napak storjenih iz neznanja in malomarnosti, nekaj pa tudi zaradi slabe organizacije dela. Prvi opomin naj pokaže greh, drugi pa tudi grešnika in ukrep. Še bolj pa bomo veseli dobrih zgledov: te zares potrebujemo!

Podprimo dobre namere Zelenih!
dr. Avguštin Lah